YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

11 päivänä kesäkuuta 1998 *

Asiassa C-291/97 P,

H, Euroopan yhteisöjen komission entinen virkamies, kotipaikka Bryssel, edustajanaan asianajaja Vincent Lurquin, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Louis Schiltz, 2 rue de Fort Reinsheim,

valittajana,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (kolmas jaosto) asiassa T-196/95, H vastaan komissio, 3.6.1997 antaman tuomion (Kok. H. 1997, s. II-403) kumoamista,

vastapuolena:

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Ana Maria Alves Vieira, prosessiosoite Luxemburgissa c/o

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Gulmann sekä tuomarit M. Wathelet, J. C. Moitinho de Almeida, J. -P. Puissochet ja L. Sevón (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: S. Alber,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 5.3.1998 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 H on yhteisöjen tuomioistuimeen 5.8.1997 toimittamallaan valituksella hakenut muutosta EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan sekä EHTY:n tuomioistuimen perussäännön ja Euratomin tuomioistuimen perussäännön vastaavien määräysten nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-196/95, H vastaan komissio, 3.6.1997 antamaan tuomioon (Kok. H. 1997, s. II-403), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylännyt valittajan kanteen 27.9.1994 tehdystä komission päätöksestä, joka koski valittajan eläkkeelle siirtämistä viran puolesta.

2 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee seuraavaa:

"1. Kantaja, joka on palkkaluokkaan B 3 kuulunut entinen komission virkamies, siirrettiin komission asiantuntijalääkärin 17.3.1993 tekemällä päätöksellä viran puolesta sairauslomalle Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 59 artiklan 2 kohdan perusteella.

2. Kantaja valitti 15.6.1993 tästä päätöksestä.

3. Komissio ilmoitti kantajalle 17.6.1993 päivätyllä kirjeellä, joka oli lähetetty kantajan osoitteeseen Brysselissä tavallisessa postissa, päätöksestään saattaa asia henkilöstösääntöjen 59 artiklan 3 kohdan mukaisesti työkyvyttömyyslautakunnan käsiteltäväksi ja pyysi kantajaa nimeämään valitsemansa lääkärin edustamaan itseään työkyvyttömyyslautakunnassa. Tämä pyyntö toistettiin 15.7.1993 päivätyssä kirjeessä, joka myöskin oli lähetetty tavallisessa postissa.

4. Koska kantaja ei nimennyt valitsemaansa lääkäriä, komissio pyysi 17.12.1993 päivätyllä kirjeellä yhteisöjen tuomioistuimen presidenttiä valitsemaan lääkärin viran puolesta henkilöstösääntöjen liitteessä II olevan 7 artiklan toisen kohdan mukaisesti.

— —

8. Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti nimesi 20.6.1994 päivätyllä kirjeellä viran puolesta lääkärin, jonka tehtäväksi annettiin kantajan edustaminen työkyvyttömyyslautakunnassa.

9. Komission nimeämä lääkäri ilmoitti kantajalle myös 20.6.1994 päivätyllä, tavallisessa postissa lähetetyllä kirjeellä työkyvyttömyyslautakunnan muodostamisesta ja kokoonpanosta.

10. Työkyvyttömyyslautakunta kokoontui 13.9.1994. Se katsoi, että kantajaa 'on kohdannut pysyvä täydelliseksi katsottava työkyvyttömyys, joka estää häntä hoitamasta hänen palkkaryhmänsä toimeen kuuluvia tehtäviä, ja että tämän vuoksi hänen on keskeytettävä työskentelynsä komission palveluksessa'.

11. Nimittävä viranomainen päätti työkyvyttömyyslautakunnan lausuntoon viitaten 27.9.1994 tekemässään päätöksessä (jäljempänä nimittävän viranomaisen päätös tai riidanalainen päätös) siirtää kantajan eläkkeelle 1.10.1994 alkaen henkilöstösääntöjen 53 artiklan mukaisesti. Komission mukaan turvallisuustoimiston virkamiehet toimittivat samana päivänä kantajan kotiosoitteeseen kirjeen, jonka liitteenä oli riidanalainen päätös ja vastaanottotodistus. Koska kantajaa ei tavattu, vastaanottotodistukseen ei saatu hänen allekirjoitustaan.

12. Valittaja ilmoitti 10.1.1995 vastaanottaneensa riidanalaisen päätöksen.

13. Hän teki 6.4.1995 valituksen riidanalaisesta päätöksestä.

— —

15. Komissio hylkäsi 6.4.1995 tehdyn valituksen 27.6.1995 tekemällään päätöksellä, jonka valittaja sai 18.7.1995."

3 Näiden seikkojen perusteella H vaati 17.10.1995 nostamallaan kanteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan 13.9.1994 annetun työkyvyttömyyslautakunnan lausunnon, 27.9.1994 tehdyn komission päätöksen siirtää valittaja eläkkeelle viran puolesta ja 27.6.1995 tehdyn komission päätöksen hylätä valittajan tästä päätöksestä tekemä valitus.

Valituksenalainen tuomio

4 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 36 kohdassa, että kanne oli tutkittava 27.9.1994 tehdyn päätöksen osalta. Sitä vastoin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut tuomion 39 ja 40 kohdassa, että 27.6.1995 tehty komission päätös hylätä valitus ei ollut kannekelpoinen toimi, ja tuomion 43—50 kohdassa, että 13.9.1994 annettua työkyvyttömyyslautakunnan lausuntoa on pidettävä valmistelevana toimena.

5 H vetosi kanteessaan erityisesti työkyvyttömyyslautakunnan muodostamisen ja työskentelyn sääntöjenvastaisuuksiin. Tämä kanneperuste jakaantui kolmeen osaan. Valitus koskee vain tämän perusteen kahteen ensimmäiseen osaan annettuja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisuja.

6 Kanneperusteen ensimmäisessä osassa H moitti komissiota siitä, että se oli menetellyt täysin häntä kuulematta työkyvyttömyyslautakunnan muodostamisen ja valittajaa kyseisessä lautakunnassa edustavan lääkärin nimeämisen suhteen.

7 Valituksenalaisen tuomion 77 ja 78 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että useat asiakirja-aineistoon sisältyvät seikat, erityisesti kanne ja H:n kirjeet, joissa hän myöntää saaneensa 17.6. ja 15.7.1993 päivätyt komission kirjeet, joissa häntä kehotetaan nimeämään valitsemansa lääkäri, osoittavat epäilyksettä, että hän oli täysin tietoinen komission päätöksestä saattaa asia työkyvyttömyyslautakunnan käsiteltäväksi ja muodostaa tämä.

8 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut tuomion 79 kohdassa, että koska näihin kirjeisiin ei ollut vastattu, komissiolla oli oikeus pyytää yhteisöjen tuomioistuimen presidenttiä nimeämään työkyvyttömyyslautakunnassa virkamiestä edustava lääkäri henkilöstösääntöjen liitteessä II olevan 7 artiklan toisen kohdan mukaisesti.

9 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on lisäksi katsonut tuomion 80 kohdassa, että virkamiestä työkyvyttömyyslautakunnassa edustavan lääkärin nimeäminen, mikä yhteisöjen tuomioistuimen presidentin on henkilöstösääntöjen liitteessä II olevan 7 artiklan toisen kohdan perusteella tehtävä, ei ole lainkäyttö- vaan hallintotoimi. Jos katsottaisiin, että tämän menettelyn olisi oltava kontradiktorista, se olisi vastoin tämän säännöksen tavoitetta, joka on juuri virkamiehen laiminlyönnin korjaaminen.

10 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on lopuksi todennut tuomion 81 kohdassa, että komission nimeämä lääkäri oli ilmoittanut H:lle 20.6.1994 päivätyllä kirjeellään H:ta edustavan lääkärin nimeämisestä sekä antanut tiedoksi työkyvyttömyyslautakunnan muodostavien lääkäreiden nimet.

11 Kanneperusteen toisessa osassa H kiisti työkyvyttömyyslautakunnan toiminnan sääntöjenmukaisuuden, koska häntä edustavan lääkärin nimeä ei ollut annettu hänelle tiedoksi, joten häntä on näin estetty käyttämästä kaikilta osin niitä oikeuksia, jotka henkilöstösääntöjen liitteessä II olevan 9 artiklan mukaan kuuluvat hänelle, eli oikeutta toimittaa työkyvyttömyyslautakunnalle kaikki henkilökohtaisen lääkärinsä taikka muiden häntä hoitaneiden lääkärien antamat lausunnot ja lääkärintodistukset.

12 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kuitenkin todennut tuomion 83 kohdassa, että H:ta edustamaan nimetyn lääkärin 22.7.1994 laatimasta ja yhteisellä sopimuksella nimetyn kolmannen lääkärin 10.9.1994 laatimasta muistiosta ilmenee nimenomaisesti, että H oli kieltäytynyt ottamasta yhteyttä työkyvyttömyyslautakunnan jäseniin, vaikka hänelle oli kirjallisesti varattu siihen tilaisuus.

13 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on lisäksi katsonut tuomion 84 kohdassa, että koska työkyvyttömyyslautakunnan kokoonpanosta oli ilmoitettu H:lle 20.6.1994 päivätyllä kirjeellä, tällä oli tosiasiallisesti ollut mahdollisuus lähettää asiaankuuluviksi katsomansa lääkärinlausunnot työkyvyttömyyslautakunnalle, mitä hän ei kuitenkaan ollut tehnyt.

14 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näillä perusteilla lausunut tuomion 85 kohdassa, että H ei voi väittää, että häntä olisi estetty käyttämästä henkilöstösääntöjen liitteessä II olevan 9 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisia oikeuksiaan.

15 Tutkittuaan H:n esittämät muut kanneperusteet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylännyt 27.9.1994 tehdystä päätöksestä nostetun kanteen perusteettomana.

Ensimmäinen valitusperuste

16 H vetoaa valituksensa ensimmäisessä valitusperusteessa henkilöstösääntöjen liitteessä II olevassa 7 artiklassa tarkoitetun työkyvyttömyyslautakunnan muodostamista ja toimintaa koskevan menettelyn sääntöjenvastaisuuteen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hänen mukaansa ollut väärässä todetessaan toisaalta, että menettelyn, jossa yhteisöjen tuomioistuimen presidentti viran puolesta nimeää virkamiestä lautakunnassa edustavan lääkärin, ei tarvitse olla kontradiktorinen, ja todetessaan toisaalta, että työkyvyttömyyslautakunnan menettely olisi ollut kontradiktorista 20.6.1994 päivätyn kirjeen perusteella; tällä kirjeellä lääkäri P. ilmoitti valittajalle nimeämisestään sekä antoi hänelle tiedoksi työkyvyttömyyslautakunnan muodostavien lääkäreiden nimet.

17 H:n mukaan on niin, että vaikka toimi, jolla yhteisöjen tuomioistuimen presidentti nimeää virkamiestä lautakunnassa edustavan lääkärin, voidaankin katsoa hallinnolliseksi toimeksi, se ei estä sitä, että tätä toimea välittömästi edeltävien ja seuraavien toimien on oltava kokonaisuudessaan kontradiktorisia. H:n mukaan komissiolla oli näin ollen velvollisuus antaa hänelle tiedoksi päätöksensä saattaa asia yhteisöjen tuomioistuimen presidentin käsiteltäväksi ja toimittaa hänelle jäljennös yhteisöjen tuomioistuimen presidentin antamasta nimeämismääräyksestä. Valittaja katsoo myös, että työkyvyttömyyslautakunnan olisi pitänyt kutsua hänet kuultavaksi. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mainitsemien kirjeiden tiedoksi antamatta jättämisellä rikotaan henkilöstösääntöjen 26 artiklan kolmatta kohtaa, jonka mukaan virkamiehen hallinnolliseen asemaan liittyvän asiakirjan tiedoksiantaminen varmistetaan virkamiehen allekirjoituksella tai se annetaan tiedoksi kirjatulla kirjeellä.

18 Komissio on vastauksessaan väittänyt, että tämä valitusperuste on jätettävä tutkimatta siltä osin kuin siinä ainoastaan arvostellaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asianosaisten sille esittämien seikkojen perusteella suorittamaa tosiseikkojen arviointia sekä sille esitettyjen asiakirjojen todistusvoimaa. Yhteisöjen tuomioistuimella ei muutoksenhakuasiassa ole toimivaltaa todeta tosiseikkoja eikä tutkia ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen näiden tosiseikkojen tueksi hyväksymiä todisteita.

19 Tältä osin on todettava, että ainoastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiana on arvioida sitä, mikä merkitys on annettava sille esitetylle näytölle, jos todisteet on asianmukaisesti esitetty ja jos yleisiä oikeusperiaatteita, todistustaakkaa ja todistelua koskevia sääntöjä on asianmukaisesti noudatettu. Tämä arviointi ei siis ole sellainen oikeuskysymys, joka voitaisiin saattaa yhteisöjen tuomioistuimen tutkittavaksi, paitsi jos todistusaineistoa on vääristetty (ks. erityisesti asia C-55/97 P, AIUFFASS ja AKT v. komissio, määräys 6.10.1997, Kok. 1997, s. I-5383, 25 kohta).

20 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on arvioinut tosiseikkoja, kun se on tarkastellut valituksenalaisen tuomion 78 ja 79 kohdassa mainittuja, sille esitettyyn asiakirja-aineistoon sisältyviä seikkoja ja kun se on katsonut olleen epäilyksetöntä, että H on ollut täysin tietoinen työkyvyttömyyslautakunnan muodostamista ja asian saattamista sen käsiteltäväksi koskevasta päätöksestä; tätä arviointia ei voida saattaa yhteisöjen tuomioistuimen tutkittavaksi.

21 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on lisäksi perustellusti todennut, että koska valittaja ei ollut vastannut komission kirjeisiin, komissiolla oli oikeus pyytää yhteisöjen tuomioistuimen presidenttiä nimeämään työkyvyttömyyslautakunnassa H:ta edustava lääkäri. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on oikein todennut tuomion 80 kohdassa, jos katsottaisiin, että nimeämismenettelyn olisi oltava kontradiktorista, se olisi vastoin henkilöstösääntöjen liitteessä II olevan 7 artiklan toisen kohdan tavoitetta, joka on virkamiehen laiminlyönnin korjaaminen.

22 Kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on lopuksi todennut tuomion 81 kohdassa, että komission nimeämä lääkäri oli ilmoittanut valittajalle 20.6.1994 päivätyllä kirjeellään valittajaa edustavan lääkärin nimeämisestä sekä antanut tiedoksi työkyvyttömyyslautakunnan muodostavien lääkäreiden nimet, se on myös arvioinut tosiseikkoja, eikä tätä arviota voida saattaa yhteisöjen tuomioistuimen tutkittavaksi.

23 Valittajan ensimmäinen valitusperuste on siten osittain jätettävä tutkimatta ja osittain se on perusteeton.

24 H:n ensimmäisen valitusperusteen yhteydessä esittämän, henkilöstösääntöjen 26 artiklan kolmannen kohdan rikkomista koskevan perustelun osalta on todettava, että kyseessä on itsenäinen valitusperuste, johon ei ole vedottu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

25 Muutoksenhaussa yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta on rajoitettu sen tarkasteluun, miten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on arvioinut sille esitettyjä perusteita (asia C-19/95 P, San Marco v. komissio, määräys 17.9.1996, Kok. 1996, s. I-4435, 49 kohta).

26 Tästä seuraa, että tämä valitusperuste on jätettävä tutkimatta.

Toinen valitusperuste

27 H väittää toisella valitusperusteellaan, joka koskee henkilöstösääntöjen liitteessä II olevan 9 artiklan ensimmäisen kohdan rikkomista, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on virheellisesti katsonut, että H:lla oli mahdollisuus käyttää hänelle tämän säännöksen mukaan kuuluvia oikeuksia.

28 Komissio katsoo, että tämä peruste on myös ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suorittaman tosiseikkojen arvioinnin arvostelua, joten se on jätettävä tutkimatta.

29 Tältä osin on todettava, että kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tarkastellut valituksenalaisen tuomion 83 ja 84 kohdassa mainittuja, sille esitettyyn asiakirja-aineistoon sisältyviä seikkoja ja kun se on toisaalta katsonut, että H oli kieltäytynyt ottamasta yhteyttä työkyvyttömyyslautakunnan jäseniin, vaikka hänelle oli kirjallisesti varattu siihen tilaisuus, ja toisaalta, että H:lla oli tosiasiallisesti ollut mahdollisuus lähettää asiaankuuluviksi katsomansa lääkärinlausunnot työkyvyttömyyslautakunnalle, mitä hän ei kuitenkaan ollut tehnyt, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on arvioinut tosiseikkoja, eikä tätä arviota voida saattaa yhteisöjen tuomioistuimen tutkittavaksi.

30 Tästä seuraa, että toinen valitusperuste on myös jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

31 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota sovelletaan muutoksenhakumenettelyyn 118 artiklan nojalla, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Vastapuoli on vaatinut, että valittaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska valittaja on hävinnyt asian, hänet on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut tässä tuomioistuimessa.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Valitus hylätään.

2) Valittaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Gulmann Wathelet Moitinho de Almeida

Puissochet Sevón

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä kesäkuuta 1998.

R. Grass C. Gulmann

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja